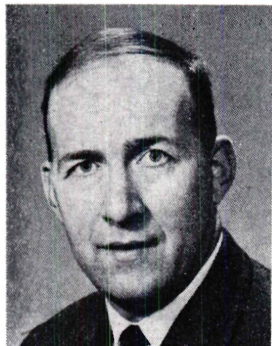

Praktisk integration av olika åldrar i boendet — ett försök

Birger Stark

Vägen från principer och mål till praktisk verklighet är ofta lång; ibland når den aldrig fram. Därför är det välkommet med praktiska försök. Här redovisas ett försök i Sundsvall att utan stora åthävor föra olika kategorier närmare varann i vardagliga situationer.

Författaren är socialchef i Sundsvall.

En av konsekvenserna i det moderna, urbaniserade boendet har blivit en mycket sned ålderssammansättning i de flesta nybyggda bostadsområden. Framför allt har dessa nya bostadsområden kommit att bebos av unga människor. Som en följd av rörligheten i samhället har det också blivit allt vanligare att unga människor flyttar till expanderande tätorter. Det finns som följd av denna rörlighet i befolkningen kommuner som har endast någon procent pensionärer i sin befolkning.

Ett mål för stadsplaneringen har varit att möjliggöra integration bl a mellan människor av olika åldrar. Frågan har diskuterats ofta och olika teoretiska modeller för att möjliggöra integration har skissats. Vissa försök att åstadkomma integration har prövats. I Sundsvall planeras nu ett projekt där praktisk integration på ett naturligt sätt mellan olika åldersgrupper skall kunna uppnås. En kort beskrivning av projektet, som planeras bli genomfört åren 1973—1974, skall lämnas här.

Projektet innefattar ett hyreshus med 40—50 lägenheter, 1 ålderdomshem med plats för 100 pensionärer, ett dagcenter, 1 barnstuga med 3 avdelningar och en 3-läkarstation för landstingets öppna sjukvård i stadsdelen.

I stadsdelen bor omkring 10 000 personer.

Projektet kommer att uppföras i samarbete mellan kommunen, som bygger ålderdomshem och barnstuga, det allmännyttiga bostadsföretaget, som bygger bostadshus och landstinget, som svarar för 3-läkarstation. Hela projektet byggs på samma tomt.

Den planerade serviceenheten uppförs i stadsdelens centrum och består av 3 byggnadskroppar förenade med en invändig kommunikationsgång. Närmaste grannar är en mellan-högstadieskola, fritidsgård och bibliotek.

Bostadshuset innehåller 1—3 rumslägenheter och halva antalet kommer att uthyras till pensionärer. Avsikten är att hyresgästerna i dessa lägenheter skall kunna köpa den service/omvårdnad från ålderdomshemmet, som de vid varje enskilt tillfälle anser sig ha behov av.

Ingång till dagcenter, barnstuga och ålderdomshem är densamma och denna väg kan också hyresgästerna till lägenheterna liksom patienterna till läkarstationen nyttja. Tanken är att man vid tillträde till husen skall passera en stor öppen hall, ett innetorg, där pensionärer från ålderdomshem kan sitta och se föräldrar och barn gå till daghemmet, barn gå till barnavårdscentralen etc. På innetorget bör det bli möjligt att få hälsa och

byta ord mellan yngre och äldre, det bör bli en naturlig träffpunkt som gör det möjligt för olika kategorier att lära känna och i viss utsträckning förstå varandra.

I cafeteria skall pensionärer från ålderdomshem och bostadslägenheter, elever från den närliggande skolan och tillfälliga gäster i huset kunna ses och träffas, umgås och på ett naturligt sätt kring borden lära känna varandra.

Vissa aktiviteter för barnen i barnstugan skulle kunna förläggas till dagcenterlokalerna. Cafeteria och liknande sysslor i daghemmet skall kunna utföras delvis av barn/äldre tillsammans, pensionärer kan på ett osökt sätt "slinka in" till barnen i daghemmet och där läsa och berätta för barnen. Vid högtidsdagar på ålderdomshemmet kan barnen från daghemmet vara med, sjunga för 100-åringen, utföra teatertablåer etc.

Möjligheterna att praktiskt genomföra denna skisserade integration underlättas genom att vissa personalaktiviteter mellan daghem/ålderdomshem samordnas. En sådan samordning sker genom att man får ett gemensamt kök för ålderdomshem och barnstuga. Gemensamma personalutrymmen är också viktiga för att bland personal åstadkomma förståelse och intresse för att i den dagliga verksamheten ta vara på varje tillfälle att genomföra och utveckla samvaro mellan yngre/äldre och därigenom på ett naturligt sätt skapa förståelse mellan personer i olika åldrar.

Det planerade projektet har av SPRI och regionala granskningsmyndigheter tillstyrkts vilket betyder att den föreslagna lokalmässiga och funktionsmässiga integrationen bör kunna gå att genomföra.

Fagersjöprojektet

Bakgrund och framväxt

Projektets delmoment har vuxit fram ur de olika projektdeltagarnas yrkeserfarenheter och behov av att förändra sin arbetssituation. Så har den uppsökande familjebehandlingen arbetats fram från de erfarenheter som projektmedarbetare fått bl a från barnbyn Skå. Institutionsverksamheten kommer bl a ur initiativ till ökat samarbete mel-

SMT publicerar härmed en redogörelse för ett utvecklingsprojekt i en av Stockholms södra förorter. Det drivs av Hökarängens rådgivningscentral, PBU, i samarbete med pedagogiska institutionen vid Stockholms universitet. Temat för projektet är kontakt, samarbete, delaktighet mellan människor i en förort.

Projektkoordinator:

Marianne Cederblad, docent, överläkare vid Hökarängens rådgivningscentral.

Vetenskaplig rådgivare:

Torbjörn Stockfelt, tf professor vid Pedagogiska Institutionen, Stockholms universitet.

Projektmedarbetare:

Torbjörn Andersson, Ulla Bäckström, Erwin Dörner, Carin Jansson, Kajsa Ohrlander, Inger Schultz och Peter Wedel.